

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Novissima Polyanthea, In Libros XX. Dispertita

Dominicus

Francofurti, 1613

Moeror

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97211](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97211)

Messe tenus propria vine. Persius.
Sumptum facito pro modo facultatum tuarum. Ad eandem sen-
tentiam pertinet illud Horatii.

Incididit in mare nauis, incedit in mare. Plin.
Incundissima nauigatio iuxta terram, ambulatio iuxta mare.

Rele cor quebitur ad eam sententiam, si dicamus, ita datum esse
incundissimum unquam, si dicimus generis admixtum tempera-
tum, adhibeat. Veluti si in lufibus nonnihil eruditionis aspergas,
rursum in studijs aliquid ludicrum admisceas. Neben dem Schiff
ist gut schwimmen. Neben dem Weg oder Pfad ist gut zu Fuß
gehen.

Incidenda rerum vicissitudo. μεταβολή πάντων γλῶσσ. Aristot.
Id est: Incidenda rerum omnium vicissitudo. Varietas enim tantum
in omni re vim habet, si commendat ione nonnihil atque, inter dum & pes-
sima pro optimis placeant.

Iniquum petendum, ut equum feias. Quint.
Iactatur & vulgo Serbum huiusmodi: Qui amittitur, ut aure-
am quadrigam sibi comparat, unam certe rotam assequitur. Beut
das hab' ich, so will ich nicht betrogen.

Summum cape, & medium habebis. ἀεὶ ἄλλο, καὶ μέσσην ἔχεις.
Admonet ad res summas & egregias miti: sic enim futurum, ut ad
mediocritatem perueniamus. Vigere an den Tisch, so tommt's auf
die Bank.

Pastillos Ruffinus olet, Gorgonius hircum.
Dicens vel in duos aliquos, diuersis laborantes viris, vel in
eundem sui dissimilem, nempe modo loquacitorem quam sit sit, modo
impudens & acutum, inter dum pueriliter ineptum, inter dum Cata-
ne senectorem.

Arcus tensus rumpitur. τῆρος εὐλαβὴς φασὶν, ἐπεὶ τὸ μέτρον ἰσχυρῶς,
ἢ ὑπερῶς ἀναγκάζει.
Arcus quem admodum auit, quam intenditur, rumpi solet, con-
tra animus quem remittitur. Wo man den Bogen zu viel spannet,
so springt er.

Opportet agrum imbecilliore esse, quam agricolam.
Hoc anigma explicuit sic Vergilius, specie non minus preserbi-
li:
Laudata ingentia vira:
Exiguam colito.

Conueniet in eos, qui suscipiunt munus, cui gerendo sunt imparēs.
BIBLICA EXEMPLA.
Modestie exempla: Abraham, Gen. 23, 9, 9. Fratres Ierobolymitani,
Act. 11, 9, 18. & 15, 9, 12. Paulus, 2 Cor. 7, 9, 25, 1. Cor. 7, 9, 35, 2. Cor. 12, 7, 21. Thef-
al. 4, 7, 1. Tit. 1, 10, 5. Philemon, v. 14.

EMBLEMA.
Emblema xxvii. Andr. Alciati.
Assequitur, Nemesi, Virum vestigia seruat,
Constrinet & cubitum durasq; ferena manus.
Ne male quid facias, neve improba verba loquaris:
Ite iubet in cunctis rebus adesse modum.

FABULAE.
Monedula.
Captam quidam monedulam alligatam filo deuincto ad pedem
filio donat filio suo cum qua luderet. Illa impatiens humanæ
consuetudinis occasionem nata in filias auolat, implicio autem
filio arboris ramis, cum iam fame sibi moriendum intelligeret: Me-
miseram, inquit, & stolidam auem! quæ hominum seruicium em-
gens in mortem & exitium me coniecerim.

Fabula indicat, quod homines declinantes mediocria mala in
maxima interdum incurant.

Afinus & Equus.
Videbatur afino beatus esse equus, qui tam accurate & copiose
pasceretur, cum sibi ne paleæ quidem post maximam de fatigatio-
nem abunde præberentur. Forte autem bello exorto, cum in præliū
ab armato equo ageretur, & circumuentus ab hostibus, post mul-
tiplices labores pugne, tandem faucibus collaberetur: Hæc igitur om-
nia conspicuus afinus quam paulo ante fortunatum esse, equum
centuræ, tam miserum & infelicem tum esse iudicabat.

Docet fabula, non esse principatus & opes propter splendorem
appetendas, sed in consideratione inuidiæ & discriminum, in quibus
principes & opulenti versantur, boni consulendam tenuam fortu-
nam, & mediocritatem vitæ. Itaque & Plato Vlyssis animam elegit,
se ait vitam hominis priuati, & non negotiosi, neglectis omnibus a
hiis honoribus & opulentia, potentiaque præclaris.

Mœror.

DEFINITIO ET ETYMOLOG.
Mœror qui λῶπη appellatur, est ægritudo febilis. Francis, Pa-
tric. de regno, lib. 5, cap. 16. Hebr. Mœror Anjah, dicitur, a verbo

Anab. suspirauit, genuit cum angore cordis. Et Hæsi-
sah, mœror affectit, contristauit.

BIBLICALIS LOCUS.
Mœror consumitur: inobediens, Deut. 28, 55.

SENTENTIAE POETICAE.
Ex Grecis Comicis.
Ὀὐκ ἔστι λῶπη (ἀν πλεῖσθ' ἄσπετος οὐκ ἔστι)
Ἀληθῆ μὲλλον τὰν ἐν ἀνθρώποις φρονεῖν,
Natura nullum grauius homini dat malum
Mœrorē, (si quis vult decet consideret.)
Πολλοὶ φρονεῖ τοῖς πῶτον ἐνθρώποις κακοῖς
Ὀτὼν μὲν τῶν ἐν τῇ λῶπῃ κακοῖς,
Ὀβνοχὴ quoniam plurimum finis malis,
Est maior alio quolibet mœror malum,
Ἀπὸ τοῦ γὰρ ἀνθρώποις τὸ τῶν κακοῖς,
Morbus hominibus inuolueret mœror solet.
Ἐξ ἧς γὰρ λῶπη ἐκφυρῆ, ἐν τῇ δὲ λῶπῃ
Ἄσπετος ἔστι τὸ φρονεῖν ἐν φρονεῖ,
Difficile mœrorē effugere: dies enim
Subinde citas procreat nobis nequas,
Βῶν ἀνθρώποις θνητῶν ὄντων ἐπὶ τῶν,
Mortalis illius vix sit exors tristitiam,
Ὀὐκ ἔστι λῶπη κακοῖς ἀνθρώπων κακοῖς,
Mœrorē grauius hominibus nullum malum,
Ἀεὶ τὸ λῶπῃ ἐκφυρῆ ἐν τῇ λῶπῃ,
Semper fugato triste quicquid est prociat,
Τῶν κακοῖς ὁ φρονεῖν ἀνθρώπων κακοῖς,
Ἐοφρανεῖται δὲ τῶν κακοῖς ἄσπετος,
Hæc conditio hominibus ius est vitæ et otiosius:
Vt gaudia superentur a mœroribus.

SENTENTIAE PHILOSOPHICAE.
Mœror bonus est, quam a maioribus mœroribus, quibus
qui in ipso sunt, liberet, aut quum maiores voluptates quibus
rores inducit. Plato in Prot. 324.
Mœsta vbi semel prorupere: difficilior recitatur. Tacit.
lib. 4.

SIMILITUDINES.
Chrysostomi. Quem admodum mari sefe tollente, & fluctibus
dique ad summum eleuantibus, sub procella scapha inundata,
& anima vindique mœrorē circumdata, velocius demergit,
quempiam tantem habent manus: & quæ salutaris in
mœstia est, exitialis in moderata fit. De penitent. ser. 10.
Archiep. Pythagorici. Sicut corpori dolorem sententia,
relinquimus: sic & animis quæ mœrorē & perturbatio-
riam. In libro de doctrina morali. Meminis & Socrates in sermo-
virtute, qua est in ordine prima.

Molestia.

DEFINITIO ET ETYMOLOG.
Molestia, Græce ἀχρηστία, à λῶπη, à latronis grauitate efflu-
rosam molestiam a voce ἀχρηστία significat, etiam in æquum
permanens. Franc. Patric. de regno lib. 5, c. 21.
Molestia Hebr. Dheaba, a verbo Daab, Tabuit: nam et ægritu-
ne animi tabes corporis nascitur. & Daaghab, a verbo Daag,
citius fuit, sollicitè metuit, anxie curatur. Vide etymon mœroris.

SENTENTIAE PHILOSOPHICAE.
Molestia sustinere difficilior, quam a iucundis abstinere. Aristot.
Ethic. c. 9.
Molesti, aut nos suavis conuersatione nemo vti poterit. Idem
cap. 5.
Molestiam assidue sustinere nemo vult. Idem ibid. cap. 6.

APHORISME.
Socrates interrogatus quomodo quis sine molestia vitam agere
negavit id vilo modo fieri posse. Non enim licet, dixit, conu-
sari aut domum inhabitare & cum hominibus versari, sine molestia
degere. Stob. ser. 97.
Idem interrogatus quid bonis molestum esset respondit:
ritas impiorum. Aut. & Max. ser. de dolore.

SIMILITUDO.
Isocratis. Vt in morbis, ita etiam in successu fortunæ conuul-
sionum multitudo afficit molestia. Apud Stob. ser. 2. de impudencia.

ADAGIA.
Ferire frontem.
Qui supra modum & impotenter indignatur, spiritum ferre
curritur.
Lippo oculis similis.
Et adagium hoc & explicationem eius Plinius in Persio
add. i. his verbis.

PC
POLY